

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Mandaatbesluit milieueffectrapportage (mer)-beoordeling

Collegedatum: 28 oktober 2025

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. het 'Mandaatbesluit milieueffectrapportage (mer)-beoordeling Wijchen' conform bijgevoegd concept-besluit vast te stellen.

Aanleiding

Een mer is een milieueffectrapportage. In een mer-beoordeling beoordeelt het bevoegd gezag of de milieugevolgen van een ruimtelijk besluit zo groot zijn dat het noodzakelijk is om een milieueffectrapportage (hierna: mer) op te stellen. Bij een plan (zoals een omgevingsvisie, programma of omgevingsplan) heet deze beoordeling de 'plan-mer-beoordeling' en bij een project (zoals een projectbesluit of omgevingsvergunning, soms ook omgevingsplan) de 'project-mer-beoordeling'.

De wetgeving rond de mer is veranderd sinds de Omgevingswet op 1 januari 2024 is ingegaan¹. Voor 1 januari 2024 mocht het college een besluit nemen over de mer-beoordeling voor een bestemmingsplan. Sinds de Omgevingswet is dit veranderd. Alleen het bevoegd gezag dat gaat over de vaststelling van het besluit dat nodig is voor het betreffende plan of project, mag een mer-beoordelingsbesluit hierover nemen². Als de raad bevoegd gezag is voor het vaststellen van dit besluit, mag de raad deze bevoegdheid mandateren aan het college.

Als de raad dit niet doet, moet er een extra besluit komen van de raad. Dat zorgt voor vertraging. Daarom is het voorstel om deze bevoegdheid aan het college te mandateren.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
dd-mm-yyyy	Besluit

Gewenst resultaat

Het college krijgt de bevoegdheid om namens de raad als bevoegd gezag een project- of plan-mer-beoordeling te doen en hiermee wordt onnodige vertraging in het planproces voorkomen, zoals bijvoorbeeld bij woningbouwprojecten.

¹ De mer-regelgeving is te vinden in afdeling 16.4 Ow en in hoofdstuk 11 en bijlage V van het Omgevingsbesluit (Ob).

² Artikel 16.36, vijfde lid resp. 16.43 tweede lid Ow.

Argumenten***1.1 Het college was onder de oude wetgeving bevoegd om een mer-beoordelingsbesluit te nemen.***

De procedure voor het vaststellen van een bestemmingsplan ging vroeger als volgt: Het college deed de voorbereiding. Dat mocht volgens artikel 160 van de Gemeentewet. Het college besloot om het ontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen, zodat mensen het konden bekijken. Als dat nodig was, nam het college ook een besluit over de milieueffecten (mer-beoordeling). De gemeenteraad stelde uiteindelijk het bestemmingsplan vast.

Vroeger stonden de regels over de mer in de Wet milieubeheer. In die wet stond dat ook het bestuursorgaan dat de voorbereiding doet, bevoegd is om een mer-beoordelingsbesluit te nemen.

De hoogste rechter (Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State) vond deze regel belangrijk. Daardoor mocht het college, als voorbereidend bestuursorgaan, het besluit nemen over de mer-beoordeling bij een bestemmingsplan.

1.2 Onder de Omgevingswet is een mandaatbesluit nodig om onnodige vertraging in het planproces te voorkomen.

In de Omgevingswet staat niet meer dat het bestuursorgaan dat de voorbereiding doet, ook het besluit mag nemen over de mer-beoordeling.

In de memorie van Toelichting op de Omgevingswet³ staat duidelijk dat als een ander bestuursorgaan dan het "bevoegd gezag" de voorbereiding doet, dit geregeld moet worden via een mandaat. De Algemene wet bestuursrecht (Awb), afdeling 10.1.1, maakt dit mogelijk.

Een voorbeeld om dit uit te leggen:

De procedure voor het aanpassen van het omgevingsplan (vroeger: bestemmingsplan) is niet veranderd door de Omgevingswet. De gemeenteraad stelt de wijziging van het plan vast. Het college moet nog steeds de ontwerpwijziging ter inzage leggen.

Maar als er een mer-beoordeling nodig is, moet dat besluit nu van de raad komen, en niet meer van het college. De raad moet dan op een eerder moment een besluit nemen. Een nadeel hiervan is dat het zorgt voor vertraging in de procedure.

Een mer-beoordelingsbesluit gaat alleen over de vraag of er aanzienlijke milieueffecten zijn. Het zegt niets over of een ontwikkeling wenselijk is.

De raad beslist daar later over, nadat het plan ter inzage heeft gelegen.

Ook daarom is het handig om de bevoegdheid voor de mer-beoordeling aan het college te mandateren.

1.3 Verhouding met andere mandaatbesluiten

Dit mandaatbesluit gaat alleen over mer-beoordelingen waarvoor de raad bevoegd gezag is.

Bij omgevingsvergunningen is het college bevoegd gezag. Wanneer daar een mer-beoordeling moet plaatsvinden, is hiervoor mandaat aan medewerkers van de WDW of de ODRN geregeld in de diverse mandaatbesluiten.

Tegenargumenten en risico's

n.v.t.

Financiële gevolgen

N.v.t.

³ Kamerstukken II 2013/14, 33 962, nr. 3, p. 558.

Communicatie

N.v.t.

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen

Na vaststelling zal het mandaatbesluit bekend worden gemaakt in het digitale gemeenteblad. Het mandaatbesluit treedt in werking de dag na bekendmaking.

Geheimhouding

N.v.t.

Voorstel

Advies